

V vsakem človeku se mora vzbuditi čut studa in ogorčenosti, ko sliši, da je francoski zdravnik hotel zastrupiti studenec z glivicami, da razširi kolero. Tako se med omikanimi narodi tudi v vojski ne dela.

Italija mobilizira.

Kako se bo zadržala Italija, ako izbruhne svetovna vojska na vseh koncih in krajih, je dosedaj še precej nejasno. Določbe o zvezi med Italijo, Avstrijo in Nemčijo se niso nikdar objavile. Vendar se misli, da mora Italija po tej pogodbi ostati nepristranska, dokler se Avstrija in Nemčija bojujeta samo z Rusijo. Kakor hitro pa poseže tudi Francija vmes, potem nastane tudi za Italijo dolžnost, da prime za orožje. Včeraj, dne 3. avgusta, se je razglasilo, da tudi Italija mobilizira. To bi bil potemtakem odgovor na mobilizacijo Francije. Italija ne bo šla nerada v to vojsko, kajti ako bo zmagala trozveza Avstrija-Nemčija-Italija, potem je upati, da Italija največ pridobi. Italijani si želijo otok Korsiko, pokrajino Savojsko, Nico in v Afriki Tunis. To bi bil krasen vojni plen, ki je za Italijane več vreden kakor vse italijansko ozemlje v Avstriji.

Turčija pod orožjem.

Carigrad, dne 3. avgusta.

Razburljivo dogodki v Evropi in mobilizacija turške armade, katera se je preteklo noč z bobnanjem po mestu naznanila, je vzbudila splošno presenečenje. — Čez celo Turčijo je proglašeno obsedno stanje. Turške trgovske ladje so prekinile svojo službo v Črnem in Egejskem morju. Uradni list je razglasil, da je turška vlada za celo Turčijo določila odlog tožb (moratorij), ki ostane v veljavi mesec dni. Turška državna železnica je radi preteče svetovne vojske zaključena. Predsednik Alil je imel govor, v katerem je povdarjal, da bodo vsi turški državljani v teh resnih časih stali ob strani svojega sultana in svoje vlade.

Švedska mobilizira.

Švedska je dosedaj vedno zatrdjevala, da bo ostala v svetovnem spopadu nepristranska. Tega ji ni nihče prav verjel, ker je znano švedsko sovražstvo proti Rusom. Sedaj je prišlo poročilo, da Švedska mobilizira, kajpada ne proti nam.

Rumunija prihaja k nam?

Iz Rumunije prihaja važna izjava, da je namreč cesar Viljem brzojavno vprašal kralja Karola, kako se misli zadržati v bližajoči se svetovni vojski. Kralj Karol je odgovoril, da bo ostal zvest določbam vojaške pogodbe z Avstro-Ogrsko na strani Nemčije in Avstro-Ogrske. Ako se to obistini, potem je naš položaj nasproti Rusiji zopet zelo ugodnejši.

Anglija čaka.

Anglija se še do danes ni odločila, ali ostane nepristranska ali pa pomaga Franciji in Rusiji. Sodi se splošno, da bi Anglija gotovo ne posegla vmes, ako bi bila samo Rusija zapletena v vojsko. Rusija je Angliji v Mali Aziji in Perziji nevarna, vsled tega bi ji Anglija privoščila ponižanje. Drugače je, ako napade Nemčija Francijo, katero bo Anglija tudi v bodoče potrebovala za svojo zaveznico v Sredozemskem morju. Zato je bila Nemčija ves čas bolj popustljiva proti Franciji kakor proti Rusiji. Mogoče, da ostane Anglija še nepristranska, dokler ne pride francosko brodovje pred nemškimi, oziroma pred avstrijsko-italijanskimi, v nevarnost.

Avstro-Ogrska, Nemčija in Rusija.

Vse časopisje stoji pod vtisom objav glede brzojavk med nemškim cesarjem in ruskim carjem. Ta razkritja so pokazala, da je ruski car varal nemškega cesarja. Ko je v Berlinu prosjačil za mir, med tem je doma brusil orožje za nemškega cesarja, dal je proti Nemčiji mobilizirati. Ktem razkritjem izve „Neues Wiener Tagblatt“ od popolnoma zanesljive strani, da so ruski zunanji minister, ruski vojni minister in šef ruskega generalnega štaba soglasno in nepozvano zagotovili tudi avstro-ogrskemu veleposlaniku, da Rusija ne namerava proti Avstro-Ogrski nikakšnih sovražnosti. Kljub temu pa je ruska vojna uprava odredila mobilizacijo 16 armadnih zborov proti avstrijski severni meji. List dostavlja še sledeče: Tc neverjetno dejstvo, ki se protivi zapadno-evropskim pojmom, je le člen v izkušnjah, ki jih je doživel nemški cesar Viljem v trenutku, ko je s sliko svetovne vojne pred očmi še enkrat sklenil, posvetovati se s svojim prijateljem in zaveznikom, ali bi se nevarnost ne dala vendar odstraniti. Odgovor na to brezprimerno izzivanje ruskih vladnih oblasti je bil dan, da se je ožigosala carjeva neodkritosrčnost in Rusiji napovedala vojna. Kocka je sedaj padla, njena podoba kaže na vojno. — Isti list poroča nadalje, da sta imela nemški veleposlanik na Dunaju, pl. Tschirski in italijanski veleposlanik na Dunaju, vojvoda Avarna, opetovano posve-

tovanja z avstrijskim zunanjim ministrom, grofom Berhtoldom. List prinaša tudi vest, da se je ruski veleposlanik Sebeko posvetoval ob 1/3. uri popoldne 1/4 ure z grofom Berhtoldom.

Rusija nahujkana od Srbov.

Ko se je l. 1908. Bosna in Hercegovina priklaplila Avstro-Ogrski, se je razšlo po Rusiji na stotine Srbov, ki so z neverjetnimi lažmi in nenadkriljivo spretnostjo začeli vznemirjati najbolj občutljivo struno ruske narodne duše. Po posradovanju teh srbskih političnih agentov se je govorilo in pisalo samo o tem, kako vsa katoliška Avstrija nespravljivo mrzi pravoslavno Rusijo, kako Avstrija z najmočnejšo silo in neštetim zlatom, zavaja pravoslavne h katolicizmu, kako vse, zlasti pa pravoslavne Slovane, davi in preganja, tu in tam hujše kakor Turke, in da avstrijski Habsburžani ne mislijo in ne sanjajo o ničem drugem nego o tem, kako bi čim prej spuntali vse poljske in rusinske dežele v Rusiji in kako bi Rusijo potisnili ne samo za Vislo in Dnjeper, ampak tudi za Volgo. Vsa ta strup brezdušnih laži, vbrizgavan neprestano v imenu svetega pravoslavja, je dosegel kočno svoj cilj.

Rusija grozi Rumuniji

Rusija je zaprla celo mejo nasproti Rumuniji. Vlaki vozijo le do meje. Ob meji se zbirajo velike vojaške množice. Vedno prihajajo vlaki z novim vojaštvom. Obmejnega rumunskega prebivalstva se je polotil velik strah. Iz tega poročila bi sledilo, da bo Rusija skozi Rumunijo prodirala proti Avstriji.

Z avstrijsko-srbskega bojišča.

Dne 3. avgusta.

Na srbskem bojišču se včeraj, v nedeljo, dne 2. avgusta, ni zgodilo kaj posebno važnega. Zbiranje vojnih sil se vrši gladko po določenem načrtu brez bojov. Čeprav z ozirom na sedanji položaj na bojišču, ni računati, da bi se te dni tu zgodilo kaj važnejšega, vendar se od uradne strani izda vsak dan dvakratno poročilo, da se ustrezne radovednosti občinstva. V sedanjem času, ko živimo v dobi splošne napetosti, naj nihče ne postane nepotrepežljiv, ako se položaj na bojišču počasno razvija in naj tudi ne veruje raznim neresničnim poročilom, ki se razširjajo. Vsak treznomislec človek naj ima toliko razsodnosti, da ne bo slepo verjel raznim neosnovanim govoricam in poročilom, ki se širijo od ljudi in gotovih časnikov, ki pravijo, da so novice iz vojske izvedeli od „posebne strani“ ali od v to „poklicanih oseb“. Res je, da strogo uradno nadzorovanje novic z bojišča pospešuje med ljudstvom lahkovernost, toda zopet je treba povedati, da oblasti gledajo le na to, da ostane razvrstitev in število čet na bojišču tajno. Poročila o res izvršenih dogodkih na bojiščih se javnosti takoj naznanijo, četudi kratko in brez navedbe čet, ki so bile v boju.

Dnevno povelje na vojake v Bosni.

Korni poveljnik baron Appel v Sarajevu je izdal na vojake 15. kora tole dnevno povelje: „Njegovo Veličanstvo, naš najmilostivejši cesar in kralj, je, zaupačoč v svoji vedno zvesti armadi in oprt na svoje dobro pravo, odgovedel Srbiji mir. Težkih dvomov nas rešujoča beseda je padla. Silen vihar dolgo časa zadrževanih čustev resničnega navdušenja za čast in veličino domovine se ori po daljnih planjavah naše monarhije. Ne proti srbskemu narodu, ne proti srbskemu plemenu, od katerega jih toliko v naših vrstah vro izpolnjuje svoje dolžnosti, je naperjeno naše orožje. Vsem onim, ki odkrito čuvajo zvestobo prejšnji vladarski hiši in monarhiji, stiskamo podano bratstvo desnice. Započeli smo vojno proti slabi vladni srbske kraljevine, ki je odklonila kazen za zločin, ki so ga izvršili njeni podaniki, proti onim zaslepljenim voditeljem, ki so že leta v besedi in pismu nekaznovano rogovili proti dostojanstvu in obs oju naše monarhije, in ki so si svoje zločinsko delo preko meje naše domovine drznili udeležiti z zaničevanja vrednimi sredstvi. Dvigamo orožje proti morilcem in njihovim zaplotnikom, katerim sta padla kot žrtvi v Sarajevu prestolonaslednik in njegova soproga kot mučenika za bodočnost domovine. Naj čutijo vašo maščujočo roko, zakaj vi ne boste preje mirovali, dokler ne da zadostneja na tla zrušeni sovražnik za to, kar je zagrešil“.

Dnevno povelje se sklicuje na vojaške vrline in zaključuje: V božjem imenu v boj!

Obstreljevanje Belgrada.

Še enkrat se od uradne strani zatrjuje, da naša artilerija pri Belgradu ni streljala na celo mesto. Resnica je ta-le: Iz Belgrada se je streljalo na naše čete, posebno na naše donavske ladje. Krogle so zadale in ubile več naših kapitanov in voja-

kov. Samoumevno, da so tudi naši morali odgovoriti in streljati tudi na poslopja belgrajskega mesta, iz katerih so prihajali sovražni strelji. Sicer pa se je naše vojaštvo držalo, kakor se je že enkrat poročalo, določb mednarodnega prava, in le, kjer so jih Srbi prisilili, se je naredila izjema.

General Lavdon.

Narodna pesem.

- Oj, stojaj, stojaj Beli grad,
Za gradom teče rudeča kri,
Za gradom teče rudeča kri,
Da b' gnala kamne mlinske tri.
- Tam Lavdon vojvoda stoji,
Krvavi meč v rokah drži;
On hoče 'meti Beli grad
In turško vojsko pokončat'.
- Ošabni Turk se mu smeji
In Lavdonu tak' govori:
'Si prišel mene ti častiti,
Al' prišel zajcev si lovit?'
- 'Ne prišel zajcev sem lovit,
Al' prišel tebe sem častiti:
S svinčen'mi kroglam' te škropil
In s črnim prahom bom kadil.'
- Cesarske puške pokajo,
Se turške gospe jokajo;
Cesarski bombe mečejo,
Se Turki z grada vlečejo.
- Glej, tak' mogočni Lavdon je
Premagal vse sovražnike;
In dokler Beli grad stoji,
Naj slava Lavdona slovi.

Kaj pripovedujejo srbski begunci.

V Bolgarijo je pribežalo zadnje dni veliko število srbskih dezertirjev (beguncov). Soglasno pripovedujejo, da se nahaja srbska armada v naravnost obupnem položaju. Avstrija je Srbijo z vojno napovedjo presenetila. Nič ni bilo pripravljeno. Primanjkuje živil, streliva in orožja. Armada se zbira brez vsakega načrta. Vse je brez poguma.

Srbski vojvoda Putnik -- smrtnonevarno bolan.

Načelnik srbskega generalnega štaba, vojvoda Putnik, katerega so naše oblasti začetkom napetega razmerja med Avstrijo in Srbijo zaprle in zopet izpustile, je neprenehoma v bolniški postelji, od kar se je vrnil v Srbijo. V soboto, dne 1. avgusta, bi ga bilo skoraj zadržalo, ker ima hudo naduho. Morali so ga na vratnem jabolku operirati. Operacija se je sicer posrečila, a zdravniki nimajo upanja, da bi še ozdravel.

Pazite na hujskače!

Uradno se razgaša:

Kakor pravijo zanesljiva poročila, se nahaja v naši državi veliko število ljudi, ki hujskajo k punktu in spravljajo na ta način javni in državni red v našo večjo nevarnost. Vsled tega se vsi pozivljajo, da iz domoljubnih ozirov, kolikor le mogoče, podpirajo uradne osebe, ki si prizadevajo, da v vsakem oziru onemogočijo te nevarne ljudi. Pazite torej prav skrbno, tako lahko vsakdo sodeluje za uspeh in srečen izid vseh državnih podvzetij. Tozadevna resna obvestila se tudi lahko pošiljajo na vojni nadzorovalni urad v vojnem ministrstvu na Dunaju.

Kolera v Rusiji.

Glasom uradnih vesti se je pojavila v Rusiji v podolskem vladnem okrožju azijska kolera. Prizadeta so sledeča okrožja in sledeče občine. Okrožje Braulaw, Gajzyn, Jambol, Litin, občine Litin, Mikulizny, okrožje Vinica, občine Jurkowcy, Kutišy, Lemešowka, Lilinzy, Mahuowka, Potoki, Stanislawčik, Woro-silowka in Smerinka.

Cesarjev brivec. -- Cesar se bo sam bril.

Mobilizacija je zadela te dni tudi našega cesarja. Poklican je bil namreč k vojakom cesarjev brivec. Mož je mislil, da je bolj potrebno, da bi bril cesarja, nego da bi šel pod orožje. Ko je te dni zopet enkrat bril cesarja, je brivec porabil priliko in je vladarju ljubeznjivo namignil, češ, kako neprijetno bo za Nj. Veličanstvo, ako bi on (brivec) moral na vojsko. Ko reče brivec cesarju: „Veličanstvo, jaz sem danes tudi vpoklican“, je cesar odvrnil hladno: „Kaj res? Pa pri tem se ne da nič spremeniti“. A brivec se ni dal ugnati in je skušal še natančneje naslikati „strašno izgubo“, ki bi zadela cesarja, ako bi brivec moral v vojsko. Cesar pa mu je smehljaje in v dobrosrčnem naglasu odgovoril: „No, moj Bog, teh par dni se bom že sam pobril“.

General Konrad pl. Hecendorf.

V poučenih krogih se sedaj pogosto slišijo besede: „Hvala Bogu, naša armada ni bila nikdar tako pripravljena kakor sedaj“. „Hvala Bogu, mi imamo Konrada pl. Hecendorfa.“ — V tem trenutku zre celi svet na šefa generalnega štaba avstro-ogrške armade — Konrad-Hecendorfa.

Konrad pl. Hecendorf (rojen v Pencingu pri Dunaju l. 1852), je potomec vojaške rodbine in je bil vse svoje življenje vojak. L. 1876 je bil častnik generalnega štaba pri konjeniški brigadi, l. 1878 je bil premeščen k pešpolk-diviziji, pri kateri se je udeležil okupacije Bosne. Pozneje je postal šef divizijskega generalnega štaba, učitelj na vojni šoli, polkovnik, brigadni general v Trstu in divizijski general v Inomestu.

Pokojni prestolonaslednik je najpoprej spoznal izvanredno preustrojevalno in vojaško zmožnost tega